

Előfizetési díj.

Videkekre postán vagy helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra helyben	1 „
Videkről egy hónapra előfizetést nem fogadtunk el.	
Egyes száma ára	5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállás:

Belkírály-utca szeglet tencsin-vár 7. szám hóvá a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjazatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Stein János

Kiadó-hivatal:

könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Ötször használt garmond sor vagy anna tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22), Haasestein et Vogler
Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyilvántartó cikkeik

garmond sora után 25 kr. fizetendő

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1874. második fél évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadtunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben postai utalvánnyal kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpénzzel szolgálok.

A „KELET” kiadóhivatala.

Az országházról.

Budapest, november 8.

(M. A.) A képviselőház adóügyi bizottságának tanácskozásai képezik ez idő szerint a politikai érdekeltségnek gyújtópontját.

A bizottság által tárgyalás alá vett törvényjavaslatok eljese, mely a közadók kezelésének új rendszerét foglalja magában, sajátságos jellegűt adott a megindult tanácskozással. Mintha csak a volt 21-es bizottság üléseinek képe ujjalt volna meg ezekben, oly hosszú beszédek, oly nagy dimenziójú theoreticus fejtegetések tartatnak a közigazgatás egész rendszerére, az administratio kilátásba helyezett reformja fölött. Hogy ezen áradó szónoklatok mily nagy hátrányára vannak a kitűzött eladati gyakorlati megoldásának; hogy minden érdekességük dacára is mennyire hátráltatják az adótörvény javaslatok előkészítését, azt felesleges bővebben bizonyítgatnunk. Minden bizonyítgatásnál többet mond maga azon tény, hogy a bizottság három, több órára terjedő ülésben az első törvényjavaslat négy-öt cikkelyénél többet nem vala képes tárgyalni.

Éles, merev ellentétek állottak szembe egymással a bizottság kebelében. Egyfelől a

megye régi alakjának apostalai — élükön a jobboldali Paczolai s a baloldali Mocsáry — kik az összes — úgy az egyenes, mint indirekt-adóknak kezelését, kiróását és behajtását szigorú személyi felelősség mellett kizárólag a megyékre, a választott megyei tisztviselőkre akarják bízni. Másfelől a politikai centralisatio iskolája, mely kitiűnő vezére b. Sennyey által egyenesen kimondá a bizottság egyik ülésében, hogy a választott megyei tisztviselőket nem az adók kizárólagos kezelésére, de még azon szűkebb körű agendákra sem tartják alkalmasoknak, melyek a pénzügyminiszter törvényjavaslatában számukra kijelölve.

A miniszteri törvényjavaslat mintegy középútat foglal el a két, egymással homlokegyenest ellenkező áramlat között s talán éppen ezért részről mindkét oldalról annyi megtámadtatásban. Bevonja az egyenes adók kiróvása- és behajtásába úgy a községek, mint a törvényhatóságok tevékenységét, adókezelési organumokká teszi a községekben alakítandó adóbizottságokat s a megyék állandó választmányait. De másfelől nem engedi át kizárólag nekik a közigazgatás ezen egyik legfontosabb ágát, mert — mint a pénzügyminiszter igen helyesen megjegyzi — a pénzügyi kormányzat nem vállalhat el teljes felelősséget azon tisztviselők irányában, a kiket más választ, a kikkel bizonyos tekintetben mások rendelkeznek. Bevonja ugyan a községek s megyéket az adók kezelésébe, de az adóügyi ellenőrködés gyakorlása céljából a kormánynak az adófelügyelők új intézményében meggyéneket egy állami organumot ad, melynek felállítását a bizottság többsége elvben már el is fogadta.

Azon ellentétes eszméáramlatok, melyeket fennebb jeleztünk igen, valószínűvé tesz, hogy ezen organum, az adófelügyelők hatáskörének megállapításánál nagy és messzeható viták fognak a bizottság kebelében megújulni.

— A képviselőház pénzügyi bizottsága a költségvetéssel foglalkozik; tárgyalásai sorából érdekesnek tartjuk a két magyar egyetemre vonatkozó tetteket párhuzamosan összeállítani. Az összehasonlítás a mi kolozsvári egyetemünk nézve nem nagyon kedvező számokot ad s némi mostohaaságról tanuszkodik, melylyel a törvényhozás a miénk iránt viseltetik.

A budapesti egyetem összes előirányzata volt 1874-re 467,611 frt; 1875-re 468 ezer 515 frt, ebből töröltetett 19,732 frt; ellenben a kolozsvári egyetem összes előirányzata volt 1874-re 198,245 frt, 1875-re pedig 197,570 frt, ebből

Néhányat közülök nagyon erős kitételekben hallottam nyilatkozni — sőt egy többek által folytatott vitaközlésen is jelen voltam, e tölgyfával kirakott, Hunsdenwood-i nagy, ószerű étteremben, midőn ez elszánt emberek kemény szavakban mondák el véleményüket, az északi régi megrögzött egyszemélyes, s a még régebbi déli vakbuzgóság és babonáság terjesztése felől: még sok egybekről is hallottam felelődni, különösen német és francia nyelven, de azt most mellőzöm.

Hunsden maga úgy látszik csak eltörte e rajongó elméleti embereket; de a gyakorlatiabbak úgy láttam szíve szerinti összeköttetésben áll.

Midőn Hunsden csak magában van Wood-ban (mi egyébbé iránt ritkán történik) rendszeren két három izben is Daisy Lane felé veszi útját. Emberbaráti czélból jó, kiszívni szivarát a nyári esteken, boltozatos folyosónkon; azt mondja, csak azért teszi, hogy elpusztítsa a fülbemászókat, a rózsák közül, mely bogarakról szerinte az ő szíves közbenjárása nélkül egészen el lennének özönlőve.

Esős napokban is csak nem biztosak vagyunk ott láthatni; ilyenkor, őt hallva; azzal jól eltelik az idő, hogy elpusztítsa a fülbemászókat, engem egészen holdkórossá tesz, vagy hogy mrs. Crimsworthban felkelti a sárkányt s dühös nyilatkozatokat csikar ki belőle szídván a Hofer és Tell emléket.

Mi is gyakran ellátogatunk Hunsden Wood-ba s Francis is, én is, igen jól találjuk magunkat e látogatások alkalmával.

Ha vendégek vannak jelen, ezek jelleme érdekes tanulmányul szolgál; társalgásuk mindig élénk, felvilágozó; mind a házigazda, mind válogatott társasága fesztelennél, szabadon érezvén itt magát, az egész társalgás nagy városi mondhatni nagyvilági szellemben s kiterjedésben foly. Hunsden maga igen

töröltetett összesen 23,565 frt, tehát a budapesti 270,945 frttal nagyobb összegből 2995 forinttal kevesebb töröltetett, mint a Kolozsváriból.

A további részletekből álljanak itt a következő adatok.

A kolozsvári egyetemnél töröltetett a két könyvtári díjnak 1095 frt tétele.

A gondnok, quaeator és tanács-jegyző, kik összesen 2200 fitnyi díjat huznak az előadó javaslata folytán egy személyben lennének egyesítendő. A miniszter ezt ellenezte, miután ezen állomások rendszeresítve vannak.

Itt élénkebb vita támadt az iránt, vajjon az ország jelen helyzetében, midőn kiki áldozatokat hozni kénytelen, örökösök lehetnek-e az ugynevezett sistemisált hivatalok. Végre abban történt megállapodás, hogy a személyes járandóságoknál 5700 fitnyi átalány levonassék. A dologi kiadásoknál általában 16,865 frt töröltetett.

Kolozsvári közép-tanodai tanárképezde 1875-re 16,000 1874-re volt 15,500 frt. Miután az utóbbi évi 10 tanár mellett alig van 20 tanítvány, azon indítvány tétetett, hogy az ujonnan előirányzott három tanári zillomás (1500 fitban) töröltessék, végre a bizottság 1000 frtot törölt.

A budapesti közép-tanodai tanárképezde, előirányozva van 1875-re 34,300 frt, 1874. volt 34 ezer 800 frt; némi észrevételek után a 20 előadói tanár száma ellen, miután csak 50 tanítvány járja a tanodát, az előirányzat helybenhagyott.

Keleti ügyek.

Bukurest, nov. elején.

Az ősi nagy hadgyakorlatok mult vasárnap fejeztettek be 34 érdemjel kiosztásával és a fejedelem által a város előtt tartott nagy szemlével. Ezenle, az ünnepélyes érdemjel kiosztás, végre az összpontosított 18 ezer katona elvonulása Bukurest kapuinál, mindez pompás időjárástól kísérve, nem tévesztette el a jó hatást és bátran lehet állítani, hogy a felsőbb tisztek, kik az idegen kormányok részéről voltak ide küldve, hogy a gyakorlatokon jelen legyenek, tőlünk távozáván nagyon jó benyomást szereztek magunkkal katonai szervezetünkről és ifjú katonáink jó magatartásáról. Az egyedüli hiány meglehet az volt, hogy még későbbre halasztották Vitéz Mihály emléksobrának leleplezését. Nem lehetett jobbat tenni, mint e napra kitűzni e nemzeti emlékmű átadását a közönség számára; de sajnos, számitáson kívül hagyták vala a jelenlevő török tiszteket s így ez ünnepély elnapolására döntő befolyással volt bizonyos kiméletelesség Törökország iránt, melynek Vitéz Mihály nagy ellensége volt.

udvarias ember házában; ha kedve tartja, s jónak látja, kifogyhatlan képességgel bir vendégeit mulattatni.

A ház maga is igen érdekes, a szobák ropant ószerűek s a sötét folyosók a legendák korára emlékeztetnek, s a tölgyfával kirakott szobák, hosszúságos alakú rostélyzataikkal mind oly régi divattalug kísértetiesen néznek ki: Hunsden utazásai közben több nagybecsű tárgyat gyűjtött össze, melyek jól és izletesen vannak szőnyegekkal s kényelmi cikkekkel dusan ellátott lakában helyezve: láttam ott pár olyan festményt, s néhány művészi faragványt, melyeket sok főúri műbarát méltán irigylhetett volna tőle.

Ha Francis-sel Hunsdennél ebédeltünk s az estét ott töltöttük el, gyakran ő is háza kísért. A birtokához tartozó erdő hosszan elnyulik, a fák vének benne, s némelyike ropant nagy kiterjedésű. Néhol nagy kanyarulatokkal megy az út, mely bűzákön és tisztaságon át vezet, s meglehetősen hosszason megtart Daisy Lane-ig. Néha, ha még a tele hold is kedvezett nekünk, s megvilágítá útunkat s ha még a bokorban fészkelő csalóganány is dalolt, s az egerfák aljában hömpölygő folyam is beleszólt halk süsögásával, azt hiszem a távoli falucska tornyában, — mely tiz mértföldnyi körületben egy maga létezők — a tiz órát rég elharangozták, mire Hunsden rég elhagyá oszlopos verandáinkat, s visszafért ősei lakába. Szabadon folyt ill órákban a beszéd ajkairól és sokkal nyugodtabb és szelidebb modorban, mint nappal és több tanuk előtt. Ilyenkor mellőzte a politikai s vitaközléseket, régi dolgokról emlékezett meg, háza és családja történetéről, magáról, saját érzelmeiről beszélt tartozkodás nélkül — oly tárgyak, melyek együttesen sajtáságos vonzerővel bírtak, mert minden mit elbeszél, sajtáságos és egy volt a káma nemében. Egy felsőges juniusi

„KELET” TÁRCZÁJA.

A tanár.

Regény.

Írta: Currer Bell,

Eyre Jane, Shirley stb. szerzője.

Huszonötödik fejezet.

(Folytatás.)

Azt mondtam itt lakik, de az nem akadályozta, hogy alig öt hónapot töltött jószágán egyben a tizenkettőből; szeret szerte kalandozni, s a fél egy részét mindig Londonban tölti; midőn — mire-be hazatér, gyakran hoz vendégeket magával s vendégek igen gyakran külföldiek; majd egy évet természetbúvárt, majd valamely francia tudóst hoz magával; egyszer egy baragós képv, vad érzéssel olaszszag érzéket meg, ki sem nem énekel, sem semmi hangszereken nem játszott, kiről Francis azt állítja, qu'il a tent l'air d'un conspirateur egészen úgy néz ki mint valami összeesküvő).

Az angol vendégek, kiket Hunsden házához meghívott, mind Birmingham, vagy Manchesterből — szilárd férfiak, s látszólag mind csak egy gondolat foglalkoztatja őket, mindig csak tett és tölts szabadságról beszélnek. Az idegen látogatók mind politikáló egyének; csakhogy beszéd-tárgyuk gabb körű, — az európai előhaladás és szinelődés, abadelvű nézetek terjesztése a kontinensen; lelőkben Oroszország, Ausztria s a pápa vörös tintái van megjelölve.

A kimélyes figyelem jelei a török kormány iránt és a román kormány annyira dicséretes tartózkodása sem képes megakadályozni az ismétlődő viszályokat és úgy látszik Törökország feltette magában, hogy szakadatlan zaklatásai által Románia oly mérsékelt és esélyes politikáját megzavarja és sodrából kihozza.

Ezt bizonyítja különösen azon két eset, melyeket mi említettünk a mult hóban, s melyekben román alattvaló török alattvalónak véletlen megöléséért a román törvényszékektől rájuk szabott büntetést kiállván, török földre mentek s ott török törvényszékek által újból elítéltek.

Az ember hajlandó ezen tényeket költött dolgoknak tartani, annyira ellenkezik a török hatóságok eljárása a közjog elveivel. De ezek, sajnos, valódi tények, mint ezt utóbb a külgügyesség hivatalos lapja, a „Pressa” is töredelmesen bevallja. Magától értetődik, hogy a román kormány a legerélyesebb órást jelentett be és sürögősen és nyomtatékosan követeli a két román egyén szabadon bocsátását, de ez iránt a tárgyalások hosszúra nyultak. És mi több, a Porta követeli a jogot, hogy revidálhassa az ügyeket, melyekről a suverenitása alatt álló országok törvényszékei hoztak ítéletet, s ez által, ha bár közvetve is — mintegy helyesli azon már magában is nagyon igazságtalan tényt, mely szerint a vádlott ugyan egy büntért két országban két különféle büntetést szenvedjen.

Ezen, a nemzetközi viszonyokat sértő eljárás éppen nem alkalmas arra, hogy fentartassék Törökországgal az a jó viszony, melyet itt a lehetőségig fenntartani törekcsenek; a dolog végre is úgy tűnik fel, mintha a török kormánynak okai volnának arra, hogy Romániát nyílt szakadásra kényszerítse, s mintha reménylené, miszerint az ezen szakadás által előidézett körülmények alakulása folytán sikerülné az adózó országokban egy csapással visszanyerhetni azt a tért, melyet nyomról-nyomra már régóta veszít.

Konstantinápoly, oct. 30.

Itt nagy a mozgalom azon határozat miatt, melyet Ausztria-Magyarország, Németország és Oroszország hoztak együttesen a Romániával kötendő kereskedelmi szerződés tárgyalásán. A Porta elég eszes arra, hogy nem lévén az erősebb, rossz dolgoknál nyugodtságot szinleljen. De jelen esetben az ingereltség igen nagy, annál is inkább, mert mint állítják, Franciaország is a maga részéről elvben elfogadta azt, hogy Romániával közvetlen kötéssenek a kereskedelmi szerződések a nélkül, hogy a török kormány suverenitása tekintetbe véssék.

Általán azt remélik, hogy a Porta tekintve és méltányolva az indokokat, melyekből a szerződések kötendők, s az alakot, mely kötésöknél irányadó le-

éjen, séta közben, miután mind boszantottam öt képzeleti s eszményi menyaszónyával, s kérdeztem, hogy idegenszerű ifju szépségét mikor oltja be már s álteti át a hunsdeni és cserfák hazájába, így felelt:

„Ön csak egy eszményképnek nevezi őt; de ime, itt van árnya, árny pedig nem létezhetik valódi tárgy nélkül.”

Ezzel kivezetett a sűrű közt kanyargó ösvényről egy kis tisztásra, hol a búkkók félrevonulva kilátást nyitottak a csillagos égre; felhőktől menten árasztá fényét a tele hold e tisztás helyre; Hunsden a sugár felé tartott egy elefánsottra festett parányi képecskéit; egy női arczkép volt.

Francis élénken szemlélte a képet, s azután átnyújtá nekem, — de kis keskeny arczát mindég szorosan enyém mellett tartva, s szemeimből akarva kilesni, hogy mit gondolok e képről. Azt gondoltam, hogy az egy nagyon szép, nagyon értékes kinézésű női arczot ábrázol, a mint Hunsden egyszer mondotta volt „tisztán körvonalozott, összhangzatos vonásokkal.” Barna volt; holló fekete haja nem csak homlokáról, hanem halántékáról is hanyagul hátra vetve látszik, mintha egy ilyen szépség nélkülözhetne, sőt megvetne minden gondos rendezést haja és öltözéke körül.

Olasz kinyomatu szemei bátran néztek szembe, s szilárd önbizalmat fejezték ki e szemek; szája szép metszetű, de épp annyi szigort mutatott, álla hasonlóan. A kép hátulján aranyozott betűkkel állt e név „Lucia”.

„Ez önbizalmat, szilárd jelleme kifejező arcz” — szólók végre.

Hunsden elmosolyodék.

„Maga is azt hiszem,” viszonzá.

„Lucia maga a szilárdság volt,”

(Folyt. köv.)

ned, nem fog több ellenállást kifejezni és megnyugszik a befejezett tényben. De ez nem így van, mert, mint eddig látszik, a Porta nem hajlandó, ez új kedvezményt Románia javára, magától küzdés nélkül kicikartatni.

Tegnapelőtt részletes átiratok intézettek az ügyben a bécsi, berlini és pétervári török követségekhez, melyeknek meghagyott, hogy erősen tiltakozzanak a szerződés megkötése ellen, mint mi a Porta suverenitási jogait csorbítja, s hogy egyszer mindenkora kijelentsék, miszerint a Porta csak azon határozott feltétel alatt hajlandó az egyezményeket elismerni, ha azokra nézve a román kormány a felhatalmazást Konstantinápolyból már előre is megnyerte.

Néhány nap óta nagy ingerültség uralkodik a török kormány és a követségeknél azon üldöklés okából, melynek az albániai határon fekvő Podgariza falu volt színhelye. Noha néhány nap mult az esemény óta, még sem vagyunk az ügyről jobban értesülve, mint az első napokban.

Valószínű, hogy a hivatalos jelentések, melyek nem fognak késni, sok érdekes részletet derítenek fel.

Minden, mit maig tudnak az, hogy egy török és egy montenegrói közt keletkezett verekezés, melyben az első megöletett, mind két részről nagy tömeget csődített össze, hol aztán a dolog fenyegetések és szitkokról tetlegességekre, ezekről fegyverre került, melyeket a hegylakók mindig magukkal hordanak. Elkeseredett harcz lett e villongás természetes következménye, melynek 7 montenegrói áldozatul esett.

A porta azonnal megküldte a Monastirei fő-kormányzóknak a kellő rendeleteket, melyek szerint siessenek minél hamarabb törökök és montenegróiakból álló vegyes bizottságot szervezni, melynek feladata legyen az ügyet megvizsgálni, szigorúan meghagyatván neki, hogy csak az igazságot és részrehajlatlanságot tartsa szem előtt.

A nagyhatalmak egyelőre tartozkodnak minden beelelegyedéstől, remélvén, hogy a török kormánynak egy kis jó akarata mellett sikerülend, a zavart kedélyeket egyedül is megnyugtadni.

Egy távirat szerint Medonn városa a lángok martaléka lett.

A ministertanács utolsóülési ülésében elhatározott a Zamboli és Chumla közt tervezett vasút kiépítése, mely pálya igaz hogy hadi szempontból nagy fontosságu, a mennyiben a fővárost az ország első erődjével kötné össze. De sajnos, hogy ez elhatározás ad graecas calendas halasztja a Sofia-Nichetól a szerb határig vezető vonal kiépítését.

A Porta szándéka minél továbbra halasztani teljesítését azon köteleknek, melyeket Ausztriával és Serbiával szemben magára vállalt.

(Vége következik.)

Tauffer János, megnyitó beszéde az iparos egylet emlék-ünnepélyén.

Tisztelt Gyülekezet! Szeretett pályatársak!

Fájdalmas, de lélekemelő kötelesség hozott ma minket össze. Az elismerés és a kegyelet szent adóját jöttünk leróni.

Még nem gypepedett be a hant, a melyszeregett halottunkat takarja, még sajog szívünk a fájdalomtól és szemünk nedves a könyvtől, a melyet koporsójára hullattunk, emlékeztünk fátylaja mellett még teljes világításban látjuk az élet s érdemeit, látjuk a halottat s veszteségünk nagyságát.

Midőn nekem, mint elődöm utódának jutott a szomorú szerencse, hogy emlékéit felujtsam, e feladatom teljesítésében nagy segítségemre van az, hogy e termekben s önk előtt legkivált a mai alkalommal szinte feleslegessé válik részleteznem azt, a mi Krémer Ferencz emlékeztetünk felehetlenné s a magyar polgárság soraiban mondhatni halhatatlanná teszi.

Azt mondja egy költő: „a ki kora legjobbjainak élt az élt minden időkre nézve” Teljes mértékben áll ez a mi korán elhunyt pályatársunkra, felehetlen elnökünk nézve, mert róla határozottan állíthatjuk, hogy a kört, ahol mint családó, mint iparos és hazafi állott, betöltte egészen, s betöltte úgy, hogy korának legjobbjai teljes elismerését vívta ki! Az ily ember, tisztelt polgártársak, minden időkre nézve élt, az ily férfinak nem csak emlékezte, de szelleme is hallhatatlan.

Hiszen csak körül kell tekintenünk, hogy erről meggyőződünk. Szemünk mindenütt az ő szellemének alkotásaival találkozik. Az egylet a melynek hivatása az iparos erőket váltavetésre csoportosítani s a polgárság szellemi és anyagi emelkedésére kihatni, az ezenegylet kebelében alakult iparos kölcsön-pénztár, s a most épen megnyitól ipariskolák mind megannyi bizonyítékai nemes lelke s keres munkásságának, s midőn az alkotásokat ránk hagyá öröklő, velünk maradt szelleme is mindaddig, amíg azt felfogni, méltányolni tudjuk.

Részemről azon erős hitben élek, hogy mi, a kik ügyszólvá még érezzük baráti kezének meleg szorítását, hűlenek nem leszünk emlékéhez s fenntartva műveit, bebizonyítjuk, hogy fel tudtuk fogni magas törekvését s hagyatékának méltó örökösei vagyunk.

E szándékunk egyik bizonyítékaként tekintem a mai ünnepélyt, a midőn leleplezni akarjuk szeretett vezérünk arczképét, a melyen a művész keze a jelen és utókornak megörökítette azon nemes vonásokat, a melyekről csak imént olvastuk a buzditást, a kitarást a szépre, jóra és hasznosra.

Midőn a kérelhetetlen halál őt oly váratlanul s életének délen körülből elragadta, önkénytelenül ébredt fel mindnyájunk kebelében azon óhaj, hogy megmentsuk s fenntartsuk belőle mindazt, a mi rá emlékeztethet. Ez arczkép előállítására költségeihez az eszme megpendülése után nem csak mi pályatársai, nem csak az egylet tagjai, de a város lakosságának minden rétege tömegesen s oly áldozatkészséggel járult, hogy a befolyt összegből nem csak az arczkép költségei voltak fedezhetők, de ezen felül még annyi maradt, hogy nevének megörökítését még egy másik úton is eszközölhetjük.

Az általános részvét, a mely koporsójának kiadásánál nem foszlott szét, hanem mindenütt nyilatkozik, a hol emlékeről van szó, tanúsítja szavaim igazságát, mert e részvét nem egyéb, mint köztünk maradt munkás szellemének viszhangja, nem más, mint bizonyítványa annak, hogy ő benne csak a halt meg a mi földi, de lelke a halhatatlan velünk maradt.

Hulljon le tehát a lepel — s lássuk újból az arczot, amely még oly élénken él a mi lelkünk szemei előtt; hadd gyönyörködjünk s lelkesedjünk e szelid, barátságos vonásokon, hadd intsenek lelkes szemei a kitarásra, a megkezdett pályán!

Ékesítse e kép egyletünk terveit, a melyeknek szebb ékessége nem lehet mint azon férfi arczképe, a ki ez egyletet megalkotta.

Es ha mi is, a kik most a fájdalom élénk érzetével áldozunk a küzdés terén elhunyt szeretett vezér emlékének, majd ntána szálltunk s újabb nemzedék lép a mi nyomdokunkba, e képre tekintve, tanuljon lelkesedni az ő példáján, tudja megérteni, ha akkor jobb napjai lesznek a magyar iparos polgárnak, hogy e jobb napok előidézésében Krémer Ferencznek Kolozsvárt legnagyobb része van, mert ő tanított egyesülni s az egyesülésben megtalálni a szellemi és anyagi emelkedésre az erőt, a tehetséget. Áldott legyen s éljen tehát az ő szelleme, az ő emléke örökre.

Egy emlékünnapély

az iparos olvasó-egyletben.

Krémer Ferencz életrajza.

(Folytatás.)

Mily fenségesen tükrözi vissza a nyilatkozat a még akkor alig 17 éves fiatal ember akarati erejét, nemes szándékához való tántoríthatatlan ragaszkodását!

Utnak indult tehát s Kolozsvárra visszajővén, innen azonnal Szebenbe távozott. Egy év múlva már Brassóban dolgozott, hol főnöke figyelmét munkája pontos teljesítése által érdemelte ki.

Nem hagyta azonban lelkét sem paragon heverni, a németnyelv elsajátítása végett tiszteltebb segéd-társaival barátságban élt, olvasott s a nemes időtöltésekben is részt vett. 1841-ben már elég erősnek érezte magát, házasa határaiból kilépni és lelki barátja Riedel társaságában Török-, Moldva- és Oláhországok beutazására indult. Bukarestben két évig dolgozott, és tiszteletreméltó magatartása, szorgalma által annyira megnyerte környezetét, hogy fényes kilátásokkal az ott maradásra ösztönzék.

Ő azonban a pillanatnyi előnyökért jövőjét áldozatul dobni hajlandó nem lévén, takarékosága által összegyűjtött pénzecskejével keleti utját tovább folytatta. Az akadályokat szilárd lelki erővel, sokszor anyagi nélkülözésekkel legyőzvé, 1844-ben Brailában s még ugyanezen évben egy vitorlás hajón Konstantinápolyban utazott. Itt tartózkodása alatt, — mint elbeszélte — semmi élvezete nem volt, mert munkakedvét azon aggodalom lankasztotta, hogy Bukarestben hagyott utlevél nélkül utját akadálytalanul nem folytathatja tovább és utazási céljai meg-hiusulnak.

Aggodalma nem is volt alap nélküli, mert 1843-ban Kis-Ázsiának Smyrna nevű helységében a rendőrség szoros vizsgálat alá vette, s miután magát utlevéllel igazolni képes nem, volt letartóztatott és a basa előbe kísértetett. Ezen kellemetlenségnek azonban nem remélt fordulatot adott.

A basa tolmácsa ugyanis egy nagy-károlyi születésű igen derék magyar ember megértvén Krémer Ferencz célját és törekvéseit, igen kedvező ajánlattal kieszközlötte részére a tovább utazhatást, azon feltétel alatt, hogy három hónap múlva Smyrnába térjen vissza.

Krémer Ferencz, ki a benne helyezett bizalommal soha vissza nem élt, kötelességet pontosan teljesítette. A három hónapi utazási engedélyt a gyönyörű Nilus völgye megismerésére fordította. Elment Alexandriába, a tudomány és világ-kereskedelm hajdani központjába, dolgozott Caíroban.

Mivel pedig az engedélyezett idő Caíroban léte alkalmával letelt, visszatért Smyrnába, honnan az előzőekénél már emlitett tolmács közbenjárása folytán nyert utlevéllel Konstantinápolyon keresztül Brassón át Kolozsvárra érkezett.

A 25 éves fiatal ember 8 évi keleti utazása eredményeivel még nem elégedett meg. Átlátta, hogy ezen utazás inkább csak lelke művelésére, tapasztalatai szélesbítésére irányultak, ennél fogva üzleti ismeretei gyarapítása végett, bátyja Krémer Sámuel buzditása folytán még ugyanazon évben Bécsbe ment hol néhány hónap múlva a békés polgári foglalkozást 1848-ban fegyverrel cserélte föl.

Részt vett Bécs védelmezésében Windischgrätz ellen, Bécs bevételé után 3 napig étlen és szomjan házi gazdája piaczéjében tartózkodott, hogy az üldözés elől menekülhessen; barátai pedig holt hírét költvén, ruhái felett megosztottak. Később álnév alatt mint pincér vendéglőben szolgált és Bécsből 1849. február 8-án távozhattott Linzbe, honnan csakhamar Bajorországba ment s Passau, Regensburg, Ingostadt, München városokban dolgozott 1851-ben. Münchenben történt házamos tartózkodása alatt segéd-társai méltánylását és bizalmát annyira megnyert, hogy az 1851-diki londoni világkiállításra leendő felküdés végett választák meg. De a kormány adván az uti költséget azon feltétel alatt, hogy csak belföldi születésű egyén részesíthessék abból, s így Krémer Ferencz hazánkba a megérdemelt kitüntetésben nem részesülhetett.

(Folyt. köv.)

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Budapesten nov. 10. 10 ó. — p. d. e.

Érkezett, nov. 10. 11 ó. — p. d. e.

Az erdélyi census ügyében megállapodtak: Erdélyben választók, kik a jelenlegi kataster alapján 84 forint, ha házuk első osztályu 79 forint 80 krajczár, ha második vagy magasb osztályu 72 forint 80 krajczár tiszta földjövedelemtől fizetnek földadót, továbbá a kik a földvagy házadó alá eső összesen 105 forint jövedelemtől fizetnek államadót.

Don Carlos Franciaországba menekült.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, november 10. 1874.

A kolozsvári tudomány egyetem tényleges megnyitásának évfordulati ünnepélye, a városház nagy termében, ma d. e. igen díszes közönség jelenlétében tartatott meg. Addig is, míg az ünnepély részleteiről bővebb tudósítást közölhetünk, megemlítjük, hogy a Kolozsvár-város alapítványából kitűzött pályadíjak nyertesei, az előadott hivatalos jelentések szerint a következők valának: a jogi karból Szolga Kálmán, az orvosi karból Weiss Miksa és Ajtai Endre, a bölcsészeti karból Lengyel János, Török István és Benedek Albert, a math. és természettudományi karból pedig Faragó János, Szabó Lázár és Lengyel Aajos. A ns. rector ünnepi beszédét s a részleteket holnap közöljük.

Bartal György közlekedési m. kir. miniszter ur Kövárvidéken léte alkalmával a sekaturai g. keleti iskola javára 50 frt adományozott, melyért az ottani egyházközség nevében, Buzura Basilius lelkész a „Tel. R.” hasábjain forró köszönetét nyilvánítja.

A kolozsvári „egyetemi kör”, az ifjúság nemes szorakozására és önképzésére szolgáló ez egylet, folyamodott a városi tanácshoz, hogy mint az iskoláknak, színházaknak, zene-conservatoriumnak, úgy a körnek is juttasson a téli időnyre bizonyos mennyiségű tüzi-fát. A tanács egyszerűen elutasította az egylet kérvényét, holott, azt hisszük, ennél méltóbb helyre alig fordíthatta volna segélyét. A budapesti egyetemi kör a mult évben 3000 frt államsegélyben részesült, ez időn pedig ingyen szállást is nyert az egyetem épületében; a mi ifjúságunk egyedül önmagán — néhány tánczvizigalom s tanárai népszerű felolvasásainak jövedelméből alapítá s tartja fen ez egyletét — és ize a tisztelt tanács néhány ölnyi fával sem kívánja támogatni. Forduljon az egyetemi kör a városi bizottsághoz, az bizonynyal meg fogja hallgatni méltányos kérését.

A helybeli tűzoltók laktanyája teljesen elkészült s műbírálati megvizsgálatván, az a főparancsnokság által át is vétetett. A táviradi összeköttetés az őrtorony és laktanya, valamint a tanácsház s a k. monostori tűzoltók laktanyája közt most készül s pár nap alatt — remélhetőleg — be is lesz végezve. A főparancsnokság közelebből fogja kinevezni a szertárnokot s a 12 fizetésű tűzoltót, s így a rendes szolgálat az ujonnan készült laktanyában s az őrtoronyban rövid idő alatt meg fog kezdődni.

Felhívás. A kol. m. kir. tud. egyetemi joghallgatók segélyegyletének választmánya működését megkezdvén, bátor vagyok felkérni városunk mindazon t. polgárait, kiknek szorgalmas nevelőre vagy irnokokra stb. van szükségük, hogy a szegé-

nyebb sorsu joghallgatók ily uton való segélyezése végett — alulírott titkárhoz sziveskodjenek folyamodni, ki viszont a választmány pontos és gyors intézkedését igéri, Kolozsvárt, 1874. nov. 10. Kiss Mór, j. s. e. titkár.

A tegnap délután tartott városi képviselő-bizottsági közgyűlésen, mielőtt a gyűlés fontos tárgya, az 1875. évi költségvetés tárgyalás alá vétetett volna, elsőként jelent, hogy a belügyminiszterium végre belenyugszik a legutóbb felküldött erőlyes hangon tartott feliratra a bizottságnak a Fröbel-gyermekert kamatbiztosítása iránt hozott határozatába; hasonlóan az örfelügyelői állomások rendszeresítésébe. Ezt követőleg az 1875-ik évi költségvetés véteti tárgyalás alá, melynek folyamából, mint a szakosztály, tanács és egyesek által javaslatba hozott újabb intézkedéseket, kiemeljük a következőket. A városszolgák fizetésénél Fischer Antal felszólalására elhatározatott, hogy a városszolgák jövőre csak tekintélyesebb városi polgárok temetésén használtatassanak fel kísérettül s így jövőre bérért ilyenmellékkeresetet nem üzhetnek. A polgári iskola rovatánál felolvasatott az iskolaszék jelentése s a jövő évre előirányzott nagyobb összeg indoklása, melyből kiemeljük, hogy a költség különbözetet az 5. osztály felállítására, az ifjúsági könyvtár gyarapítására, padok és szekrények beszerzése idézi elő. Ugyancsak az iskolaszék indítványára elhatározatott, hogy intézkedések tétetnek a polgári iskolának egy felsőbb reálitanodával leendő összecsatolására. Elhatározatott továbbá, hogy a már megszavazott 8 fizetéses tűzoltó száma 12-re fog emeltetni. A zeneconservatorium segélyezésére az eddigi 460 frt helyett a szakosztály javaslatára 1000 frt szavaztatott; ugyancsak a tanügyi szakosztály javaslatára a Fellegvár alján és a Csigánysorban felállítandó 2 új községi iskolára 2400 frt szavaztatott meg; az új iparoskollavára pedig 600 frt. E tétel tárgyalásánál örömmel hallottuk, hogy az iparos iskolának most már mintegy 300 beirt tanulója van. A város-gazda felszólalására a téglavetésre előirányzott 4000 forint előleg 6000 re emeltetett. A sétatéri választmány kérésére a város évi 200 frt segélye a sétatéri szolgálati személyzet díjazására, 500 frtra emeltetett. Ezzel a költségvetés egyes rovatainak tárgyalása befejeztetett. Tekintve most már a végösszegeket a tanács előirányzata folytán a jövő évi hiánylat 500 egy néhány frtra rugott volna; minthogy azonban a közgyűlés jelentékeny felemeléseket tett, a 3 ezert meg haladja a deficit. Mindazonáltal a szakosztály és tanács tekintettel az új országgyűlési adójavaslatokkal a nép vállaira nehezülendő terhekre, indítványozza, hogy a községi 30% pótlék 20%-re szállítassék le. Ez által a jövő évi hiány 20,943 fr 40 kr-ra rugna; e hiánylat fedezésére pedig három módot hoz a szakosztály javaslatba: 1-ször, a csaknem minden városban már divatozó házbr-krajczádó hoztatassék be, azaz, minden városi lakos, a háztulajdonosokat sem véve ki, az általa fizetett vaglakosztályának megbecsült bére szerint minden forint után 2 krt fizessen, mit a tanács minden egyeztet magá szedet fel. 2 or a vasuti szállítmányok közöz idő szerint több tárgy után nem fizetetik követ-vám, a szakosztály javasolja, hogy e tárgyban szabályzat revidéáltassék s e tárgyakra is kiterjesszessék a vámfizetés kötelezettsége. 3-or az országgyűlésen javaslatba hozott adóemelésékből a szakosztály a községi adónak is jelentékeny emelkedését várja. A tanács ezzel szemben nem sokat vár a későbbi javaslatból, hanem az első magáévé teszi azal a különbséggel, hogy a házbr-krajczár adót háztulajdosok szedjék fel s az egy forint után 3 krt legyen. A bizottság házsbab vita után elhatározta községi adópótlék leszállítását 20%-re elfogadta házbr-krajczár adót, mivel ez által olyan városi lakosokat is megadóztatni vél, kik ez idő szerint sem tekintetben sem viselik a községi háztartás teheit. A bizottság e határozata folytán, a mint a szakosztály javasolta minden frt után 2 kr fog szedetn egy a lakosoktól, mint a háztulajdonosoktól s e tekintetben csak a katonai szállások és üres lakosok lyok képeznek kivételt. Megjegyezzük, hogy az eddigi nagyon kétes színezetű bevallások alapján mintegy 15 ezer frtot vár a tanács ezen adóból, a többi hiányt a más két fennebb emlitett forrásból remélt dedezhetőnek. Ezzel a gyűlés befejeztetett s a tárgya, köztük a kölcsön ügye is, a jövő ülésre halasztatott.

Korbuly Bogdán ur legújabb színhá reformjai. A minden napi tapasztalás bebizonyítvá hogy színházunk szellemi vezetése körül az eddigi rendszer sikertelen: Korbuly ur szükségesnek látta művezetői hatáskört színházunknál egy drámai s egy operai rendező közt osztani meg. Két rendező az igazgatóságnak szigoruan felelős mien, a színház szellemi ügyeire vonatkozó ténykedésről u. m. a játékrend készítése, a szerepek kiosztása — a próbák menete és az előadások sikere fel. Hogy e felelősség azonban jövőre lehetővé is válik az igazgatóság színházunknál is életbe lépteti a péti nemzeti színháznál évek óta fenn álló rendszere hogy t. i. játékrend készítő és szerep kiosztó heti ülések tartatnak, melyekben a választmányi titkár elnökölte alatt — két szakrendező játékrend tervét bemutatja — s javaslat a társulat első rangu férfi tagjaiból mind ülésre külön kijelölt két bizottsági tag jelenlétében

Hirdetmény.

A kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közlirre tétetik, hogy a Torda mezővárosi bor- és húsfogyasztási adónak az 1875, illetőleg 1876 és 1877 évekre is bérbeadása céljából folyó év

november hó 25 délelőtt 9 órakor

a nevezett pénzügyigazgatóság I-ső ügyosztálya irodájában nyilvános árverezés fog tartatni, és pedig

a borra nézve 1600 frt.
a husra nézve 4000 frt.

kikiáltási ár mellett.

A további feltételek ugy ezen pénzügyigazgatóság kiadó hivatalában, valamint a helybeli és tordai m. kir. pénzügyi biztosságnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1874 november 8-án.

Schreiber.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közlirre teszi alólirt igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálogkölcön-intézetnél elzálogosított s

folyó évi október-hó végéig

lejárt, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adatni és pedig az

I. osztályu tárgyak, u. m. ruhaneműk, háziesszközök, árúk stb. árverése lesz

folyó évi december-hó 7-kén.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüst-neműk, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi december-hó 14-kén.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 órakor kezdődnek.

Figyelmeztetés. A kiváltás vagy átírás végett beadott, de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai ez alkalommal hasonlólag elárvereztetnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átírni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, november 10-kén, 1874.

A hitelbank és zálogkölcön-társulat igazgatósága.

VICTORIA

biztosító társaság Kolozsvártt.

FELHÍVÁS

takarmány és gabona készletek
tűz-elleni biztosítására.

A naponként ijesztő mérvben előforduló tűzkárok, melyek gyakran egész községeket hamvasztanak el, alkalmat nyújtanak most különösen az aratás idején és multával, a t. gazda-közönség figyelmét a „Victoriára” irányozni, mely tűzkár ellen biztosítást nyújt mindennemű takarmány neműekre, szalmás és szemes gabonákra, ugy fedél alatt, mint szabadban (ez utóbbiaknál a biztosítás érvénye elcséplés után a magra is kiterjed, mihelyt annak hová rakása előre bejelentetett), továbbá: Cséplőgépekre helyt, vagy úton, gazdasági és lak épületekre, marhákra, kint és bent, gyárookra, készletekre, gazdasági eszközökre stb.

A biztosítás érvénye kiterjed ugy a magán, a biztosított tárgyon kiűtött, mint szomszédotól átharapozott tűz általi károsodásra; végre a villámcsapás által előidéztett tűz-esetre is.

A mentés, vagy kihurczolkodás által idézett károk szintén meg térítetnek. (270) (15—*)

A díjak a lehető olcsóra szabók, s nagyobb biztosító feleknél külön kedvezmények is nyújthatnak.

Az előforduló károk köztudomás szerint azonnal rendeztetnek és fizetnek.

A „VICTORIA” évek óta Erdélyben a legtöbb kárt fizeti, s ily czímen már eddig is több mint

négy millió

forintot juttatott vissza a közönség kezébe.

A szükséges nyomtatványok, feltételek, díjtáblák stb. betekinthetők a vidéki ügynökségeknél, ugy helyben a központon is.

Kolozsvárt, 1874 nyarán

„VICTORIA” biztosító társaság
vezérügynöksége.



(475)

(C—*)

**Wheeler
és
Wilson**

Mfg. Co. Newyorkban

le-na yobb dijt
nyerte a bécsi kiállításon a

haladási érmet.

öt évi írásbeli
jót-állás.

öt évi írásbeli
jót-állás.

60

forinton felyül

Varrógépek

nagy választékban

Deutsch J. B.-nél Segesvártt,

mint a valódi Wheeler és Wilson-féle varrógépek egyedül raktaosánál.

Hirdetmény.

A nagybányai gazdasági hivatal részéről közlirre tétetik, miszerint az alább elsorolt bértárgyak u. m.

A kapnikbányai alsó és felső malom évi 2400 frt 40 kr. kikiáltási ár mellett:	
A fernezei	évi 1506 frt.
Az oláhláposbányai koresma	évi 1942 frt.
A Pojanna meruluj	évi 1538 frt.
A Sztrimbulyi koresma	évi 1105 frt.
A podoroji koresma	évi 951 frt.
A kapnikbányai alsó koresma	évi 1247 frt.
A kapnik-altárnai koresma	évi 1011 frt.
A közép koresma	évi 1489 frt.
A felső koresma	évi 1312 frt.
A fernezei alsó koresma	évi 1265 frt.
A felső koresma	évi 1178 frt.
A bajfalusi koresma és fűrdőház	évi 762 frt.
A só áruslási jog a bánya telepeken	évi 20 frt.

1875. évi január 1-től 3 vagy 6 évre f. év november-hó 24-kén délelőtt 9 órakor Nagybanán a gazdasági hivatal irodájában nyilvános szóbeli árverés útján felsőbb helyi jóváhagyás fentartása mellett haszonbérbe fognak adatni.

Bérleni szándékozók 10 %-nyi bnatpénzzel — mely a legtöbbet ígérő által 50 % kiegészítendő, ezennel a fent kitett időre meghívhatnak.

Az ösmeretlen ajánlat tevő vagyoni állása és becsületessége iránt bírósági bizonyítással igazolandó.

A szóbeli árverés a koresmákat és malmokat elkülönítve, először egyenként, azután csoportonként, végre tömegesen fog eszközölni.

A bérfeltételek, melyek közül felmentendő, miszerint bérlo a félévi bérlet biztosítására és évnegyedenként előre való fizetésre köteles leendő Nagybanán, Kapnikon és Oláhláposan az illető gazdasági irodákban megtekinthetők.

Nagybanán, 1874. november 3.

M. k. gazdasági hivatal.

STEIN JÁNOS

erd. muzeum egyi. könyvkereskedése Kolozsvárt ajánlja

a téli idény közeledtével

a következő jeles, szépirodalmi munkákat a t. olvasóegyletek-, casinók- s egyáltalában a szépirodalom barátainak,—kik nyilvános olvasó könyvtárak élvezetében nem részesülhetnek—szíves figyelmébe:

GIL BLAS DE SANTILLANE.

Irta Le Sage,

franciából fordította Benedek Lajos.

Képes kiadás. 4 csinos kötet. Ára füzve 5 frt.

Két erkély szobácska.

Regény. Két kötetben. Irta Flygaré Carlén Emilia.
Ára 2 forint.

LECOQU UR.

Regény. Irta Gaboriau Emil. Francziából. 9 kötet.
Ára 9 frt 40 kr.

Egy uri társaság.

Regény. Gaboriau E. után francziából fordítva. 3 kötet.
Ára 4 forint.

A tűzhely tücske.

Elbeszélés. Irta Dickens (Boz) K. Ára 80 kr.

Pampelonne lovag.

Történeti regény. Irta Gondrecourt A. Francziából. 7 kötet.
Ára 7 forint.

TÉLI ESTVÉKRE.

Jeles külföldi írók beszélyeiből. 2 kötet ára 2 frt.

A szerzetes uralma vagy Róma a 19-dik században.

Irta GARIBALDI tábornok.

2 kötet bolti ára 4 forint helyett csak

1 frt 50 kr.

A KALANDOR.

Történeti regény. Irta Montépin Xavér. Francziából. 9 kötet.
Ára 9 frt 40 kr.

A fekete mise.

Regény. Francziából. Irta Ponson du Terrail. 4 kötet.
Ára 4 forint.

A rejtélyes Páris.

Regény 8 kötetben. Irta Ponson du Terrail. Francziából.
Ára 8 forint.

A torlaszok királynője.

Történeti regény 6 kötetben. Irta Ponson du Terrail.
Ára 6 forint.

PÁRISI TITKOK.

Irta Sue Jenő. Francziából. 15 kötet.

A könnyebb megszerzés végett e munka kötetenként 80 kron is adatik.

Sue Jenő, a bolygó zsidó.

Regény. 16 kötetben. Kötetenként 80 kr.

Három orosz és három angol kalandjai Déláfrrikában.

Verne Gyulától. Francziából fordította Ajtai K. Albert.
Ára 2 forint.

A vádlottak padján.

Regény. Irta K. Papp Miklós. Ára 1 frt 20 kr.

Mit beszél a világ?

Regény. Irta K. PAPP MIKLÓS. Ára 1 frt 20 kr.

A különös kór- és gyógytan kézikönyve.

Orvostan hallgatók és gyakorló orvosok igényeihez mérve.

Irta ifj. Purjesz Zsirmond

orvos-sebész tudor, szülész,

a m. k. tud. egyetem első bel-kórodájának tanár

segédje, a budapesti m. k. orvosegylet és m. kir.

természettudományi társulat r. tagja.

Csinos felvázson kötésben ára 3 frt.

Ugyan csak

Stein János kereskedésében
kaphatók:

Magyarország közjoga,

illetőleg a magyar államjog rendszere.

Irta dr. Korbuly Imre.

I. kötet. Államjog 3 frt 40 kr.

II. kötet. Közigazgatási szerve-

zet. Ára 80 krajczár.

MATZEK FERENCZ,

hétjegyű közönséges logarai.

Az arányos részek kiszámításával és

sok más táblával. Ára 2 frt.

A magyar magánjog,

különös tekintettel a gyakorlati élet

igényeire is.

Irta Knorr Alajos. Ára 3 frt.

Az ember testének szerkezete

és élete.

Dr. Thomé után.

120 magyarázó ábrával. Ára 1 frt.

A magyar nyelv és irodalom

rövid története.

Irta Imre Sándor. 3-dik kiadás.

Ára 1 frt 80 kr.

A geologia alapvonalai.

Irta Dapsy László. Ára 1 frt 50.

A felekezeti iskoláztatás veszélyei

és közoktatási törvényünk

hiányai, nevelészet, társadalmi és

politikai szempontból.

Irta Bánhegyi István.

2-dik kiadás. Ára 60 kr.

A magyar büntetőjog és

eljárás tankönyve.

Irta Kautz Gusztáv. Ára 3 frt 40.

(430)

(1—3)

Pénz kölcsön

2000-től 8000-frtig

illő kamat és biztosíték mellett

azonnal kieszközölhető, ügyvéd

Duha Jánosnál Szamosújvárt.

(420)

(4—12)

Kezet kell nyújtani a szerencsének!

375,000 bir. márka

főnyereményt nyújt kedvező esetben a leg-

újabb nagy pénzkiorsolás, a mely

magas kormány által van engedélyezve és

biztosítva.

Az új terv előnyös beosztása olyan, hogy

keves hól alatt 7 húzásban 43,300 nyere-

mény jő biztos elhatározás alá, ezek közt

seleg főnyeremények 375,000, külöösen

pedig 250,000, 125,000, 90,000,

60,000, 50,000, 40,000, 36,000,

30,000, 24,000, 20,000, 18,000,

15,000, 12,000, 6000, 4000, 2000-szor

2400, 412-szer 1200, 512-szer 600, 599-

szer 300, 19,700-szor 135 bir. márka sat.

A nyeremény-húzások tervszerileg hivata-

losan vannak megállítva.

A legközelebbi első nyereményhúzására ez

az államtól biztosított pénzkiosorolásnak

1 egész eredeti sorsjegy ára csak 2 tallér,

vagy 3 1/2 frt. bankjegyben

1 fél eredeti sorsjegy ára csak 1 tallér,

vagy 1 1/2 frt. bankjegyben

1 negyed eredeti sorsjegy ára csak 1/2 tallér

vagy 90 kr. bankjegyben

az összeg beküldése mellett.

Megrendelések a legnagyobb figyelemmel

azonnal teljesítetnek, s mindenki az állampe-

csettelt ellátott eredeti sorsjegyeket kap.

A megrendelésekhez ingyen csatoltatnak a

szükséges játéktérvek s a résztvevőknek fel-

szólítás nélkül küldjük meg minden húzás után

a hivatalos nyeremény-lajstromokat.

A nyeremények kiűzetése állami jót-

állás mellett mindig pontosan történik s

egyenek megküldés, vagy az érdekeltek kíván-

ságára, Austria minden nagyobb piacán létező

összeköttetéseink által, eszközölhető.

Üzletünket mindig pártolja a szerencse s

több tetemes nyeremény mellett többször volt

már hivatalos bizonyítványok szerint szeren-

cseink az első nyereményekhez, a mit a részt-

vevőknek ki is fizettünk, így lón a f. ok-

tóber 7-kén is a főnyeremény nálunk megnyerve.

Egy ily, a legszilárdabb alapon

fekvő vállalat iránt előrelátatóság igen élénk

részvétre számíthatni, kérjük tehát, hogy min-

dren megrendelést eszközölhessünk, azokat min-

dren előbb és minden este még f. 6. no-

vember 17-kén előtt hozzánk beküldeni.

Steindecker S. és Társa,

bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

Mindennemű államkötvény, vasúti részvény és

kölcsönorsjegy bevásárlása és eladása.

U. I. Ezennel köszönjük az eddigi bizalm